

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE

Lepi pot 6, 1000 Ljubljana, ☎ 01 25 13 743, 📠 01 2522 487, e-pošta: info@zotks.si, www.zotks.si

Okrogla miza – Reka, 28. 4. 2011

Izkušnje Zveze za tehnično kulturo Slovenije s predpristopnimi skladi EU

Zveza za tehnično kulturo Slovenije – ZOTKS je nevladna organizacija, ki deluje v javnem interesu. Že več kot 60 let številne generacije s sodelovanjem v programih ZOTKS učimo naravoslovnih in tehničnih veščin, raziskovanja, reševanja problemov ter jih spodbujamo k inovativnosti in ustvarjalnosti. Pripravljamo številne dejavnosti, v katerih več kot 40.000 mladih pod skrbnim vodstvom mnogih prizadevnih mentorjev in mentoric iz leta v leto uvajamo v raziskovalno delo, učimo uporabe logike v vsakdanjem življenju in pri učenju matematike, naravoslovja in jezikov, jih usposabljammo za praktično uporabo znanja iz kemije, biologije in tehnike ter jih vodimo v svet elektronike, robotike, konstruktorstva, tehnologije obdelav materialov in modelarstva. Mnogim mladim omogočamo dodatno plemenitenje znanja na številnih [raziskovalnih taborih](#), poletnih šolah in delavnicah.

Poslanstvo Zveze za tehnično kulturo Slovenije je uveljavljanje kulture inovativnega znanstvenega razmišljanja skozi predano in motivirano delo z mladimi. Vizija zveze je ozaveščena družba, ki bo tehniko znala razvijati in uporabljati za doseganje trajnostnega razvoja, visoke življenjske ravni in zdravega naravnega okolja.

Nosilni programi ZOTKS so zlasti:

- mladinske raziskovalne naloge in projekti,
- tekmovanja iz znanja (logika, kemija, biologija, računalništvo, telekomunikacije, multimedija itd),
- mladinski raziskovalni tabori in ustvarjalne poletne šole,
- modelarstvo in konstruktorstvo,
- sodelovanje na mednarodnih olimpijadah in tekmovanjih.

ZOTKS se večinoma financira iz javnih sredstev (ministrstvo za šolstvo, ministrstvo za znanost, agencija za raziskovanje...) ter deloma iz lastnih prihodkov od kotizacij in prispevkov udeležencev. Del sredstev zagotavljamo tudi iz EU skladov.

V času pred vstopom Slovenije v EU sicer ni bilo na voljo skladov, ki bi bili v neposredni povezavi z osnovno dejavnostjo ZOTKS. Edino možnost za pridobitev sredstev iz predpristopnih skladov smo našli v programu Phare in sicer v delu namenjenem socialni koheziji. Iz tega naslova smo pridobili dva projekta, katera smo deloma prilagodili razpisnim zahtevam oz. smo pripravili projekte, ki so sicer vsebinsko bili povezani z našo dejavnostjo, a so posegali tudi na področje sociale.

Tako smo leta 2003 uspešno pridobili sredstva za projekt »EU priložnost tudi za starejše«, ki smo ga pripravili v sodelovanju z Zvezo društev upokojencev Slovenije. Projekt je obravnaval številna področja, pomembna za starejše, med katerimi je bilo tudi računalniško opismenjevanje ter predstavljanje prednosti, ki jih starejšim prinaša aktivno vključevanje v informacijsko družbo.

V letu 2005 smo pridobili še en projekt, ki je bil financiran iz Phare sredstev (kljub temu, da je bila Slovenija takrat že članica EU, je bil objavljen še en razpis za sredstva, ki še niso bila porabljena) in sicer Računalniško opismenjevanje brezposelnih. Glavni namen projekta je bil izboljšati računalniško pismenost ciljnih skupin brezposelnih oseb v slovenskih regijah z najbolj izstopajočim problemom brezposelnosti (Pomurje, Podravje, Savinjska regija) in s tem povečati njihovo zaposljivost na trgu delovne sile v procesih strukturnih sprememb.

Pravkar izvajamo projekt ZOTKS – mreža za raziskovanje in znanost, ki je prav tako financiran iz evropskih sredstev in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Projekt je namenjen vzpostavljanju in kreptvi mreže nevladnih organizacij, ki delujejo na področju raziskovanja in znanosti.

Iz evropskih skladov torej nismo uspeli zagotavljati sredstev (ne v predpristopnem obdobju, niti v obdobju po vstopu v EU), ki bi bila neposredno namenjena naši osnovni dejavnosti, ampak smo morali projekte vselej nekoliko prilagajati, da smo lahko zanje pridobili evropska sredstva. Poleg tega je naša izkušnja z evropskimi sredstvi tudi ta, da je tako za njihovo pridobitev, kot za njihovo realizacijo potrebne veliko administrativnega dela, kar še posebej velja za trenutni projekt.

Mirko Vaupotič
glavni tajnik
Zveza za tehnično kulturo Slovenije